T.C.
KAYSERİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/362

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : ERKAN YENER ŞİMŞEK
Erciyesevler Mah. Enginar Cad. No: 23/2
Kocasinan/KAYSERİ

KARŞI TARAF (DAVALI) : KAYSERİ VALİLİĞİ

VEKİLİ : AV. GÜLTEN GÜNANA
Kayseri Defterdarlığı Muhakemat Müdürlüğü 8. Kat
Kocasinan/KAYSERİ

İSTEMİN ÖZETİ :Eczane sahibi olan davacının, kamu güvenliğini sağlama gerekçesiyle içerisinde eczanelerinde yer aldığı bazı teşebbüslere kamera sisteminin kurulmasının zorunlu tutulmasına yönelik 21/1/2014 gün ve 01 sayılı Kayseri Valiliği işleminin iptali ve yürütmesinin durdurulması istenilmektedir.

SAVUNMA ÖZETİ : Suçluların yakalanması ve işlenmesi muhtemel suçların önlenmesinin sağlanması maksadıyla davaya konu kararın alındığı, işlemin kamu yararına uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Kayseri 1. İdare Mahkemesi'nce dava dosyası incelenerek işin gereği görüşüldü:

Dava, eczane sahibi olan davacının, kamu güvenliğini sağlama gerekçesiyle içerisinde eczanelerinde yer aldığı bazı teşebbüslere kamera sisteminin kurulmasının zorunlu tutulmasına yönelik 21/1/2014 gün ve 01 sayılı Kayseri Valiliği işleminin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle açılmıştır.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 11.maddesinde, Valinin, il sınırları içinde bulunan genel ve özel bütün kolluk kuvvet ve teşkilatının amiri olduğu, suç işlenmesini önlemek, kamu düzen ve güvenini korumak için gereken tedbirleri alacağı, bu maksatla Devletin genel ve özel kollük kuvvetlerini istihdam edeceği, bu teşkilatın amir ve memurlarının vali tarafından verilen emirleri derhal yerine getirmekle yükümlü olduğu, İl sınırları içinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, tasarrufa müteallik emniyetin; kamu esenliğinin sağlanması ve önleyici kolluk yetkisinin valinin ödev ve görevlerinden olduğu, bunları sağlamak için valinin gereken karar ve tedbirleri alacağı, bu hususta alınan ve ilan olunan karar ve tedbirlere uymıyanlar hakkında 66 ncı madde hükmünün uygulanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 23/01/2008 tarih ve 5728 Sayılı Kanun'un 125.maddesi ile değişik 66.maddesinde, İl genel kurulu veya idare kurulları yahut en büyük mülkiye amirleri tarafından kanunların verdiği yetkiye istinaden ittihaz ve usulen tebliğ veya ilan olunan karar ve tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülat gösterenler veya riayet etmeyenlerin, mahallî mülkî amir tarafından Kabahatler Kanununun 32 nci maddesi hükmü uyarınca cezalandırılacağı kurala bağlanmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32.maddesinde ise, "Emre Aykırı Davranış" hali düzenlenmiş olup buna göre, yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idari para cezası verileceği, bu cezaya emri veren makam tarafından karar verileceği, bu maddenin, ancak ilgili kanunda açıkça

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden pOfeWaF - yvnrz7j - 7pdVmfz - UZd2Fw= kodu ile erişebilirsiniz.

T.C.
KAYSERİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/362

hüküm bulunan hallerde uygulanabileceği hükümleri düzenlenmiş bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Kayseri Valisi kararı ile Kayseri İl genelinde bulunan tüm banka ve bankamatik, benzin istasyonu, lokanta, alışveriş merkezi gibi işyerleri, otogar ve istasyonlar, kuyumcular, döviz büroları, iş hanları, büyük marketler, oteller, sanayi siteleri, internet salonları, özel hastaneler,dershaneler, özel okullar, çay bahçeleri, umuma açık eğlence ve dinlenme yerleri, semt pazarları, araç kiralama şirketleri, oto galericiler, büyük yerleşim siteleri, sebze ve meyve komisyoncuları, para veya değerli evrak dolaşımının olduğu özel kurum ve kuruluşlar; terminal, minibüs ve taksi durakları, metro istasyonları, **eczaneler**, özel sağlık kuruluşları, spor tesisleri, dinlenme tesisleri, petrol istasyonları, kahvehane, oyun salonu, bar, birahane, meyhane, gazino, disko, diskotek, pavyon ile ruhsatlı umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine yapılan tespitler üzerine gerekli görülmesi halinde kamera sistemi kurdurulacağı, bu sistemin 7/24 saat çalışacak, 30 günlük kayıt yaparak saklayabilecek, çözünürlüğü yüksek, kurum ve işyerlerinin giriş, çevre ve müştemilatını görüntüleyebilecek şekilde kurulmasının gerektiği, yukarıda belirtilen yerlerde bulunan kurum ve kuruluşlar ile işyerlerine tespitlerin yapılmasından sonra süre verilerek gerekli işlemlerinin tamamlamalarının sağlanması aksi taktirde "5442 sayılı İl İdare Kanunu'nun 11/C maddesi gereğince; işyerinde eksikliklerin tamamlanması, tamamlanmadığı taktirde aynı Kanun'un 66. maddesi gereğince 5326 sayılı Kanun'un 32. maddesi gereğince haklarında işlem yapılmasına ilişkin olarak alınan uyuşmazlığa konu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Burada idarenin yüklenmiş olduğu faaliyetin bir "kolluk" faaliyeti olduğu hususunda kuşku olmamakla birlikte idare, bir kolluk faaliyeti yürütürken hangi temel kriterlerden hareket etmesi gerektiği konusunda bir açıklamanın yapılması gerekmektedir.

Kolluk önlemleri ile temel hak ve özgürlükler arasında yakın bir ilişki olduğu hususu herkes tarafından bilinmektedir. İdare hiçbir alanda kollukta olduğu kadar anayasal hak ve özgürlüklere karışma, onları kısıtlama yasal yetkisi ile donatılmış değildir. Bundan dolayı idarenin kolluk alanındaki tutum ve davranışlarının, diğerlerine oranla çok daha sıkı bir denetim altında olması zorunluluktur. Bu denetim yapılırken idari yargı yerleri tarafından gözetilmesi ve korunması gereken ilkelerin başında "ölçülülük" ilkesi gelir. Buna göre her şeyden önce kolluk önlemlerine başvurulabilmesi için, kamu düzeninin açıkça bozulmuş olması ya da bozulma tehlikesinin görülebilir bir nitelik taşıması gerekir. Diğer taraftan alınan önlemlerin, ortaya çıkan tehlikeyle orantılı olması gerekir. Kullanılan araçlar amacı gerçekleştirmek için zorunlu olmalı ve bunu sağlamaya yetecek ölçüde olmalıdır. Amaca ulaşmak için kullanılabilecek araçlardan bireylerin anayasal haklarını en az sınırlayıcı olanını seçmek, ilkenin temel özelliğidir.

Kolluk önlemlerini alacak olan idare, bir temel hak ve özgürlüğü, ancak başka önlemlerin hiçbirisi kamu düzenini sağlamaya yeterli bulunmadığı takdirde sınırlayabilir. Bu durum, ölçülülük ilkesinin bir alt ilkesi olan gereklilik ilkesini ilgilendirir. Bu ilkeye göre, hak ve özgürlükleri sınırlayan bir kolluk tedbirinin hukuka uygun olabilmesi için, aynı etkide ancak daha az sınırlayıcı başka bir tedbirin olmaması gerekir.

Bununla birlikte İdarenin takdir yetkisi mutlak olmayıp hizmetin gerekleri ve kamu yararı ile sınırlı olduğu ve objektif değerlendirmeler sonucunda hukuk kuralları çerçevesinde kullanılması gerektiği Danıştay içtihatlarınca da kabul edilmiştir. Danıştay, bu durumun "hukukla bağlı devlet" prensibinin doğal bir sonucu olduğunu kabul etmektedir. İdarenin takdir yetkisini kullanırken objektif bir değerlendirme yapması ve bu yetkiyi dengeli bir biçimde, hakkaniyet ilkesine uygun olarak kullanması gerekmektedir.

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden pOfeWaF - yvnrz7j - 7pdVmfz - UZd2Fw== kodu ile erişebilirsiniz.

T.C.
KAYSERİ
1. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2014/362

İdare belli amaçlar için (örneğin güvenliğin ve düzenin korunması için) gerekli tedbirleri alabilir, bu tedbirlerle ilgililerin temel haklarına müdahale edebilir. Şüphesiz yasal düzenlemede yer alan genel ilkeler idareyi öngörülen amaçlar için istediği her türlü tedbiri alacak şekilde genel olarak yetkilendiremez. Daha ziyade bu düzenlemeler yalnızca kanunda öngörülen amaca erişmek için elverişli, gerekli ve orantılı müdahalelerin alınmasına izin veren sınırlar içerir. Bu bağlamda İdari tedbirler, ölçülü olmalı, aşırıya kaçmamalı ve yöneldiği amacın gerçekleşmesi için gerekli olanla yetinmelidir. Müdahaleler, bundan etkilenen kişilerin katlanabileceği ölçüde olmalıdır. Kamu, düzenini sağlamak için engellenmek istenen tehlike ile temel hak ve özgürlükler arasında bulunması gereken denge ve ölçüye öncelikle uyması gereken İdare tarafından seçilen ve güdülen amaca ulaşmak için elverişli ve gerekli olduğu tespit edilen aracın aynı zamanda ulaşılmak istenen amaçla ölçüsüz bir orantı içinde bulunmaması gerekir.

Bu açıklamalar ışığı altında, davalı idarece önleyici kolluk hizmeti kapsamında tesis edilen işlemde, her an herkesin kullanabileceği yerler dışında belli bir kitleye hitap eden ve sınırlı kişilerce kullanılan eczaneleri de kapsama alınarak özel yaşama müdahale sayılabilecek karar alındığı, öte yandan bu ve bunun gibi yerlere kamera konulmasını gerekli kılan zorunlulukların ortaya konulamadığı, yakın bir suç tehlikesinin öngörülmediği, ayrıca karar ile bu önleyici kolluk kamu hizmetinin finansmanının kararda belirtilen yerlerce karşılanması karar altına alınarak kamu hizmeti finansmanının tüm toplumdan alınarak belli bir kesime verilerek negatif ayrımcılık yapıldığı, bunun Anayasa'da yerini bulan eşitlik ilkesine uygun düşmediği, bu cümleden idarece böyle kamu hizmetinin zorunluluğu ortaya konulmuş ise bunun ancak yine idarece hizmet veya mal alımı suretiyle kamu kaynakları kullanılarak gerçekleştirilebileceği, aksi halin ancak bir tavsiye niteliğinde olacağı değerlendirilmiştir.

Bu anlamda, Eczane sahibi olan davacının, kamu güvenliğini sağlama gerekçesiyle içerisinde eczanelerinde yer aldığı bazı teşebbüslere kamera sisteminin kurulmasının zorunlu tutulmasına yönelik 21/1/2014 gün ve 01 sayılı Kayseri Valiliği işleminin "**eczanelere**" ilişkin kısmında hukuka uyarlık görülmemiştir.

Öte yandan dava konusu işlemin yürütülmeye devam etmesi halinde eczane sahipleri tarafından yüksek miktarlı harcamalar yapılarak güvenlik kamerası sistemi takılmasına yol açılacağı dolayısıylada iş yeri sahipleri açısından telafisi güç zararların ortaya çıkacağı sonucuna varılmıştır.

Ayrıca belirtmek gerekir ki bu karar sadece **"eczaneler"** açısından hukuki bir sonuç doğurmakta olup karardaki diğer işyerlerine kamera takma yükümlüğü getirilmesi bakımından herhangi bir sonuç doğurmayacaktır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütülmesinin durdurulmasına, kararın tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde **Kayseri Bölge İdare Mahkemesi'ne** itiraz yolu açık olmak üzere 13/05/2014 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
SELBİ KOCA	SERCAN COŞKUN	ÖMER BOZYİĞİT
33617	KULAK	101781
	101824	

UYAP Bilişim Sisteminde yer alan bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden pOfeWaF - yvnrz7j - 7pdVmfz - UZd2Fw= kodu ile erişebilirsiniz.